

**РОЛЬ СМИ В ФОРМИРОВАНИИ МЕЖЭТНИЧЕСКОЙ И
МЕЖКОНФЕССИОНАЛЬНОЙ ТОЛЕРАНТНОСТИ**

*Международный круглый стол,
Алматы, 7 июня 2008 года*

Подписано в печать 05.02.2009 г. Формат 60x84 1/16.
Объем 8,625 усл.печ.л. Тираж 500 экз. Заказ № 22.

Отпечатано в типографии «Нур-Принт»
Тел.: 298-75-89

ББК 76.006.5:86.2
Р67

Р67 Роль СМИ в формировании межэтнической и межконфессиональной толерантности: Мат. Междунар. круглого стола - Алматы, 2008. - 142 с.

ISBN 978-601-06-0039-3

В сборник включены материалы Международного круглого стола «Роль СМИ в формировании межэтнической и межконфессиональной толерантности», состоявшейся 7 июня 2008 года в Посольстве мира. В обсуждении заявленной темы приняли участие известные религиоведы, политологи, представители образования, культуры, неправительственных организаций, общественные деятели Казахстана, России, Украины.

ББК 76.006.5:86.2

Члены редколлегии:

*Артур Артемьев,
Лариса Ли,
Сергей Колчигин,
Алма Шылымбай*

Р 4502020000
00(05)-08

ISBN 978-601-06-0039-3

© «Федерация семьи», 2008

СОДЕРЖАНИЕ

Вступительное слово, президента Федерации Семей за мир и единство во всем мире *Ларисы Ли* 6

ВЫСТУПЛЕНИЯ УЧАСТНИКОВ КРУГЛОГО СТОЛА

Артур АРТЕМЬЕВ

Свобода слова – это величайшая ответственность, объективность и честность.....7

Юрий БОНДАРЕНКО

О стратегии в отношении к религии и религиозным объединениям.....13

Ирина ЦЕПКОВА

Технологии и условия формирования толерантности в СМИ 18

Владимир ИВАНОВ

Роль СМИ в формировании толерантности и межрелигиозного согласия.....25

Марина ИМБЕРДИЕВА

Роль СМИ в многонациональном Казахстане 33

Зайтуна АШИМОВА

Роль СМИ в процессе формирования межнационального согласия в Казахстане в XXI веке 38

Георгий ИОРДАНИДИ 44

Андрей ЛЕСИВ

Толерантность в СМИ.....48

Нурадил ГАБИТ

Многонациональность, поликонфессиональность и СМИ национально-культурных объединений как фактор консолидации казахстанского общества.....51

Айнур СЫДЫКОВА

СМИ как инструмент формирования толерантного общественного сознания.....58

Жанат КУНДАКБАЕВА

Образ российской империи в освещении истории Казахстан.....65

<i>Амантай АХЕТОВ</i> Стремление к человеческому согласию живет в крови каждого народа.....	71
<i>Гульмира СҰЛТАНБАЕВА</i> Қазақстандық БАҚ тығы ұлтыттық идея: саяси факторлық сараптаулар.....	75
<i>Галина ФОМИНЫХ</i> Факторы успешной реализации политики национального согласия в Республике Казахстан.....	94
<i>Алма ШЫЛЫМБАЙ</i> Формирование межнационального согласия в Казахстане и роль СМИ в этом процессе.....	97
<i>Назгүл ШЫҢҒЫСОВА</i> Аймақтық мерзімді басылымдардың ұлтаралық келісім мен діни қарым- қатынастарды орнатудағы маңызы.....	103
<i>Айтмұханбет ЕСДАУЛЕТОВ</i> Роль СМИ в сохранении внутривнутриполитической стабильности и общенационального согласия.....	108
<i>Мейрамтай ИМАНГАЛИЕВА</i> Жекен Жұмаханов публицистикасындағы халықтар достығы.....	113
<i>Лазира ЗАУРБЕКОВА, Ирина ЗАЙЦЕВА</i> Роль Интернета в образовании: формирование толерантности в учебном процессе.....	116
<i>Ляззат НАГИЯТОВА</i> Роль региональных СМИ в освещении вопросов культуры и формировании толерантности и межнационального согласия.....	122
<i>Римма ЖАҚСЫЛЫҚБАЕВА</i> Журналистика құралы – әдеп.....	127
<i>Капия АБДУЛЛАЕВА</i> Современная роль религии в объединении различных наций.	130
<i>Лайла АХМЕТОВА</i> Толерантность и межнациональное согласие в СМИ Казахстана: проблемы и пути решения.....	134

Заключительное слово, президента Федерации Семей за мир и единство во всем мире <i>Ларисы Ли</i>	139
Сведения об участниках круглого стола	140

культуру, крепить общенациональное единство и согласие. Я верю, что мы сумеем сохранить главное наследие нашего замечательного народа - его вековые традиции добрососедства, гостеприимства, порядочности и жизнелюбия. Поэтому нас сегодня должно объединять искреннее желание и готовность строить на нашей общей Родине государство будущего, в котором высшей ценностью является человеческая личность, права и свобода каждого гражданина.

Гульмира Сұлтанбаева
(Алматы, Қазақстан)

ҚАЗАҚСТАНДЫҚ БАҚ-ТАҒЫ ҰЛТТЫҚ ИДЕЯ: САЯСИ ФАКТОРЛЫҚ САРАПТАУЛАР

Тәуелсіздік алған жылдан бері Қазақстанның қоғамдық-саяси және экономикалық-әлеуметтік өміріндегі реформалық ірі өзгерістермен БАҚ нарығында да айтарлықтай өзгерістер орын алғаны мәлім. БАҚ нарығында мемлекеттік БАҚ-пен қатар жеке меншік саналатын ірі-ірі медиамагнаттар иелігіндегі масс-медиа дүниеге келді. Бұл үдеріс, әрине БАҚ алаңындағы ақпараттардың берілу әдістерімен қатар, олардың өңделуін, бұқараға жеткізу және ұсына білу әдістерін де өзгертті. Нарық ойыншылары саналатын әрбір БАҚ-тың өз аудиториясы мен қоғамдық сананы билеп-төстеуге ұмтылған саясаты қашан да елдегі саяси оқиғалармен қатар өрбіп отыр. Уақыт өте жіктеліп, құрылтайшылары мен шығармашылық редакциялық топтың ұстанған позициясына қарай жаңа бағыт, жаңа сарындағы БАҚ нарығы дүниеге келді. Бұл нарықта мемлекеттік сипаттағы БАҚ-пен қатар, оппозициялық, тәуелсіз және салалық сипаттағы БАҚ өзара бәсекелістік алаңына шықты.

БАҚ нарығының белді де беделді ойыншылары, олардың көпшілік аудиторияны үйіріп алатын күші болатындығы даусыз. Сондай басылымдардың қатарындағы қазақстандық республикалық деңгейде жарияланатын газет материалдарындағы ұлттық идеяны айқындаушы факторларды сараптауға арналған мониторинг жүргізілді. Саяси-әлеуметтік категориялар жіктемесі бойынша жүргізілген факторлық сараптауға «Егемен Қазақстан», «Жас алаш», «Ана тілі», «Жас қазақ» газеттерінде жарық көрген материалдар талданды.

Ұлттық идея тізімдемесі	«Егемен Қазақстан»,	«Жас алаш»,	«Ана тілі»	«Жас қазақ»
Экономикалық игілік	Экономикалық игілік пен демократияның арасында белгілі бір өзара байланыс бар. Саясаттанушы Сеймур Липсет: "Ұлттың экономикалық тұрғыда жолы ашылған сайын оның демократиялық ұлт бола түсуге мүмкіндігі молая береді", - деп жазған.	Жәкішев Билл Клинтонның үйіне неге ұрланып барған немесе қазақ ураны Клинтонның досына қалай сатылды?	ҚР Президентінің Жарлығымен «Астана-жаңа қала» арнайы экономикалық аймағы құрылған болатын. Астана көркіне айналған	Экономикасын өзі басқарған ел ғана толық тәуелсіздікке жетеді. Біздің даму стратегиясының алдыңғы мақсаттарының бірі - осында тәуелсіздік күті